

Rafał Górski: Społeczeństwo obywatelskie - (re)animacja?

„Wspieranie aktywności obywatelskiej i budowa kapitału społecznego to zadania, które od początku mocno stawialiśmy w naszym programie wyborczym, zdając sobie sprawę, jak cenną wartością jest dla naszej Ojczyzny świadome, aktywne i odpowiedzialne uczestnictwo jak największej liczby Polek i Polaków w życiu publicznym” - to fragment zaproszenia od premier Beaty Szydło do udziału w konferencji „Wsparcie społeczeństwa obywatelskiego w Polsce - nowe otwarcie”, która odbyła się 23 marca w Kancelarii Prezesa Rady Ministrów.

Zachęcony słowami premier wziąłem udział w konferencji, która inaugurowała prace nad założeniami Narodowego Programu Rozwoju Społeczeństwa Obywatelskiego. Wojciech Kaczmarczyk, pełnomocnik rządu ds. społeczeństwa obywatelskiego, mówił, że główne cele programu to „uobywatelnienie” państwa i stworzenie dobrych, przyjaznych warunków prawnych do rozwoju aktywności obywatelskiej w Polsce.

Blisko 400 przedstawicieli organizacji obywatelskich miało do wyboru uczestnictwo w 5 panelach tematycznych obejmujących poszczególne obszary programu. Zabrałem głos w panelu „Identyfikacja ustawowych barier rozwoju społeczeństwa obywatelskiego”. Zwróciłem uwagę, że we wstępnej diagnozie sytuacji i propozycjach rozwiązań brakuje mi obszaru związanego z obywatelami, którzy nie są zrzeszeni w organizacjach pozarządowych. Społeczeństwo obywatelskie to nie tylko stowarzyszenia i fundacje. Postulowałem, by włączyć do prac kwestie związane z ustawami o referendum krajowym, referendum lokalnym i o obywatelskiej inicjatywie ustawodawczej. Zauważyłem również, że potrzebujemy innowacji politycznych, czyli zupełnie nowych rozwiązań, które będą wzmacniały udział obywateli w podejmowaniu decyzji o naszym państwie.

Takim narzędziem są np. panele obywatelskie. Na koniec zwróciłem uwagę, że społeczeństwo obywatelskie tworzą też obywatele działający społecznie w zakładach pracy w ramach rad pracowników. Niestety, obowiązująca ustawa o radach jest dużą barierą w ich rozwoju.

Kilka tygodni po konferencji otrzymałem zaproszenie od ministra Kaczmarczyka do udziału w zespole „Reforma systemu instytucjonalno-prawnego III sektora”. Z satysfakcją odnotowałem, że do listy obszarów, nad którymi mamy pracować, dopisano punkt: „Problemy związane z aktywnością obywateli niekoniecznie działających w organizacjach pozarządowych (referenda, konsultacje, inicjatywa ustawodawcza obywateli)”...

Rafał Górski

fot. T. Gutry